

מבחן שנתי
"דיני תאגידיים" - מועד א', תשע"ג
פרופ' הדרה בר-מור
עו"ד רונן מנשה

משך הבחינה: שלוש שעות וחצי בלבד.
הבחינה הינה בחומר פתוח.
הערה: בתשובות יש להסתמך על פסיקה וחקיקה ובמיוחד על חוק החברות,
התשנ"ט - 1999.
יש הגבלת מקום. אנא שימו לב להוראות בענין.

המתכונת:

1. יש להשיב על 3 שאלות באופן הבא:
בחלק א' יש להשיב על שתיים משלוש השאלות.
בחלק ב' יש להשיב על שאלה אחת מתוך שתי השאלות.
סך כל השאלות בחלקים א' + ב' שעליהן יש להשיב: שלוש.

הוראות לנבחנים:

2. ניתן להכניס כל חומר לימוד, עזרי לימוד, מחברות בחינה, דפי לימוד, פסקי דין וכיו"ב.
3. הקפידו לקרוא היטב ובעיון את האירועים והשאלות.
4. הנכם נדרשים להשיב לכל אחת מהשאלות בתמצית, לעניין ותוך יישום והתייחסות לנתונים הרלבנטיים בשאלה. יש לנסות ולהכריע בשאלות המתעוררות.
5. על תשובותיכם להיות מנומקות ומבוססות על חקיקה ופסיקה רלבנטית.
6. במידה והנכם מוצאים לנכון להניח הנחות לצורך מענה על השאלות או על חלקן, יש לציין זאת במפורש.
7. יש להקפיד על כתב יד קריא וברור, אין לכתוב בעפרון או בעט אדום.

חלק א' - תיאור האירוע

חברת "ביתלי" בע"מ היא חברה ציבורית העוסקת בבניית דירות מגורים לזוגות צעירים הן במרכז הארץ והן בפריפריה (להלן: "ביתלי") במחירים אטרקטיביים המשקפים עלות בנייה בצרף רווח סמלי ל"ביתלי" וזאת לאור המצוקה ההולכת וגדלה בתחום בשנים האחרונות. תכלית זו אף מצוינת מפורשות בתקנונה של "ביתלי".

הבעלות במניותיה של חברת "ביתלי" היא כדלקמן: 40% מוחזקים על ידי תמיר – אדריכל מפורסם; 35% מוחזקים על ידי בנק "הלוואה בששון" בע"מ (להלן: "הלוואה בששון"); ויתרת 25% מוחזקים על ידי הציבור בפיזור רחב. כל המניות הן מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת ואליהן צמודה זכות הצבעה וזכות לקבלת דיבידנד.

בתקנון "ביתלי" מופיעות, בין היתר, התקנות הבאות:

1. לאור תכלית החברה לא יחולקו דיבידנדים בשלוש השנים הראשונות לפעילותה.
2. החלטה על חלוקת דיבידנדים תתקבל באסיפה הכללית בלבד ברוב של 80%.
3. חובת ההגינות תחול על בעלי שליטה בלבד כלפי בעלי מניות המיעוט.
4. בעלי מניות ונושאי משרה רשאים לשתף פעולה בנוגע לקבלת החלטות במוסדות החברה השונים.
5. הדירקטורים החיצוניים והבלתי תלויים ימונו באישור בעלי המניות מקרב הציבור.

בנוסף, ידוע כי בדירקטוריון "ביתלי" מכהנים חמישה דירקטורים, כדלקמן: ברוש וארז שהם מקורביו של **תמיר**, אלון מטעם בנק הלוואה בששון ושני דירקטורים חיצוניים שהנם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר.

חברת "שידרוגית" בע"מ (להלן: "שידרוגית") היא חברה ציבורית העוסקת באיתור מבני מגורים ותעשייה ישנים במרכז ובפריפריה המיועדים להרחבה, בכפוף לשימורם. "שידרוגית" מאתרת, רוכשת, מסדירה האישורים הנדרשים, ולאחר מכן מוכרת המבנים לחברות קבלניות לשם ביצוע השימור והבנייה.

ההחזקה במניותיה של חברת "שידרוגית", היא כדלקמן: 60% מוחזקים על ידי **תמיר** ו- 40% מוחזקים על ידי הציבור בפיזור רחב. כל המניות הן מניות רגילות בעלות ערך נקוב של 10 ש"ח כל אחת ושוות בזכויותיהן (זכות הצבעה ודיבידנד). בדירקטוריון "שידרוגית" מכהנים אותם חמשת הדירקטורים שמכהנים בחברת "בייתלי".

חברת "שידרוגית" שקדה זמן רב על התכנון, ההשבחה וההסדרה של נכס המכונה "פרויקט בבל" (להלן: "הנכס"), לאחר שרכשה את הנכס כשהוא מוזנח ומט ליפול. לאחר מלאכת התכנון וההסדרה הוערך שווי הנכס בכ - 555 מיליון ש"ח. בעקבות זאת, זינק ערך מניותיה של "שידרוגית" ועמד על 555 ₪ למניה, לאחר הזינוק. למחרת יום הערכת שווי הנכס, נרכש הנכס ב- 555 מיליון ש"ח על ידי ברוש וארז.

לאחר מכירת הנכס, החליט תמיר כי הבעלות במניות שתי החברות ("שידרוגית" ו"ביתלי") גוזלת ממנו זמן יקר, ולאור רצונו לפנות זמן לתחביביו, הוא מעוניין למכור את מניותיו ב"שידרוגית" בלבד. לאחר חיפוש קצר אחר רוכשים פוטנציאליים, הודיע דירקטוריון "ביתלי" (בהחלטה פה אחד) על רכישת מניותיו של תמיר ב"שידרוגית", על ידי "ביתלי" ושני הדח"צים שלה יחד, וזאת במחיר של 888 ₪ למניה וכך אמנם נעשה.

כדי לממן רכישת מניותיו של תמיר, כמפורט לעיל, נטלה חברת "ביתלי" הלוואה גדולה דווקא מבנק "הלוואה בששון", מתוך מחשבה כי בהיות הבנק בעל מניות ב"ביתלי" תנאי ההתקשרות יהיו נוחים יותר. בסופו של דבר, ההלוואה ניתנה בריבית זהה לזו הנהוגה בבנקים אחרים. מהלך זה אושר על ידי דירקטוריון "ביתלי" (בתמיכת הדירקטורים ברוש, ארז ואלון). הלוואה זו הביאה לצניחת מניות "ביתלי" ב- 25%. למחרת היום דירקטוריון "ביתלי" החליט פה אחד על העלאת שכרם של נושאי המשרה בשיעור של 20%, על חלוקת בונוס שנתי למנכ"ל בסך 1 מיליון ₪ וכן על החלפת המניות הרגילות שבידי הציבור במניות בכורה שצמודה אליהן זכות לדיבידנד בשיעור כפול מזה שהיה צמוד למניותיהם הרגילות.

ענו על 2 מתוך 3 השאלות הבאות (משקל כל שאלה 35 נקודות):

שאלה 1 (עד 3 עמודים):

שימרי, בעלת מניות מקרב הציבור בחברת "ביתלי", פונה אליכם ומבקשת את חוות דעתכם בנוגע לבעיות המשפטיות העולות באירוע ביחס לחברת "ביתלי" בלבד וכן מהם הסעדים העומדים לרשותה, אם בכלל, בהקשר זה. פרטו ונמקו. הנחיות לפתרון השאלה: הבעיות מתעוררות, בין היתר, בהקשר לנושאי משרה שונים בחברה, וכן לבעלי מניות באשר לזכויותיהם ולחובותיהם. עימדו על הבעיות האלו ועל בעיות נוספות.

שאלה 2 (עד 3 עמודים):

עמית, בעל מניות מקרב הציבור בחברת "שידרוגית" פונה אליכם ומבקש את חוות דעתכם ביחס לפעולות והחלטות הקשורות לחברת "שידרוגית" בלבד, כמפורט באירוע, וכן באשר לסעדים ו/או לסנקציות שניתן להפעילם. פרטו ונמקו. הנחיות לפתרון השאלה: הבעיות מתעוררות, בין היתר, בהקשר לעסקת הרכישה וכן תיפקודם של נושאי משרה בחברה בנוגע לעסקאות, חובותיהם וזכויותיהם.

שאלה 3 (עד 3 עמודים):

נושאי המשרה בחברות "בייתלי" ו"שידרוגית" פונים אליכם ומבקשים אתכם להכין עבורם חוות דעת משפטית בנוגע לתקפות וכשרות הפעולות השונות בהן היו מעורבים, לרבות הגנות שעומדות לטובתם ככל שנדרש, לאור כל האמור והמפורט באירוע. פרטו ונמקו. הנחיות לפתרון השאלה: כאן צריך להתייחס, בין היתר, לפעולות של נושאי המשרה במסגרת התפקידים שלהם בכל אחת מן החברות בנפרד.

חלק ב' - (שאלות שאינן קשורות לאירוע)

ענו על שאלה אחת מתוך 2 השאלות הבאות (30 נקודות)(עד עמוד ורבע לתשובה):

שאלה מס' 4 (עד עמוד ורבע):

חוו דעתכם על האמירה הבאה:
 "יש לבסס הבחנה בין החובות ההדדיות החלות על בעלי מניות בחברה פרטית, לבין אלה החלות על בעלי מניות בחברה ציבורית. בחברה פרטית גדולה יותר התלות בין בעלי המניות, ולכן, על בית המשפט להטיל רסנים גדולים יותר הן על הרוב והן על בעלי מניות המיעוט". פרטו ונמקו.

שאלה מס' 5 (עד עמוד ורבע):

המחוקק שוקל לבטל את אחד משני מבחני החלוקה (דהיינו: את מבחן הרווח או את מבחן יכולת הפרעון (ראו גם סעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999)) ולצורך כך פונה אליכם להתייעצות בשאלה הבאה: על איזה משני המבחנים האמורים יעדיפו נושי החברה לוותר, על איזה משני המבחנים האמורים יעדיפו בעלי המניות בחברה לוותר ועל איזה מבין שני המבחנים האמורים תעדיף החברה לוותר. פרטו ונמקו.

בהצלחה!!!

